

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΠΑΤΡΙΩΝ
ΔΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ 3 Α
ΤΗΛΕΦ. 582

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Ἐκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐκτεροπῆς ἐκ τῶν κ. Γ. Ν. Χαϊδεύει, Κ. Γ. Ζηρίου καὶ Ι. Μ. Λαβρίγγου διευθυνόντες.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000

ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΞΕΝΟΜΑΝΙΑΣ

Ἐάν ἡ ἑλληνικὴ ξενολατρεία ἢ μᾶλλον ξενομανία δὲν θεραπευθῇ καὶ τὴν φορὰν ταύτην πρέπει ν' ἀπελπισθῶμεν διότι τότε θὰ εἶναι ἀνίατος.

Πρὸ τῶν ἰδικῶν μας πολέμων, ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν προήρχετο ἔξωθεν ἤτο θαυμάσιον καὶ ἀξιὸν μιμήσεως. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀγώνων μας εἶδομεν τοὺς ξένους νὰ μᾶς θαυμάζουν τόσο, ὥστε αὐτὰ τὰ κέντρα τοῦ δῆθεν πολιτισμοῦ νὰ διεκδικοῦν εἶδος τι πατρότητος ἐπὶ τῆς τακτικῆς καὶ τῶν θριάμβων μας. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἐποχὴν τῶν ἰδικῶν τῶν πολέμων τόσο κατώτεροι ἀποδεικνύονται τοῦ ὑποτιθεμένου πολιτισμοῦ τῶν, ὥστε ἡμεῖς βεβαίως δὲν θὰ διεκδικοῦμεν τὴν πατρότητά του.

Οὕτω καὶ τοῖς τυφλοῖς ἐγένετο δῆλη ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς, ἥτις δοκιμασθεῖσα ἐπὶ τῆς ἀλανθαστοῦ λυδίας λίθου δύο πολέμων, ἀπεδείχθη ὅχι μόνον μὴ καθυστεροῦσα τῶν, εὐγενεστάτων, αὐτῆς παραδόσεων, ἀλλὰ καὶ ἐν πολλοῖς ὑπερβάλλουσα ταύτας.

Διότι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐταλαντεύθη ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ ἢ αὐτοχωρήσῃ εἰς οἰανδήποτε παραφορὰν ἢ παρεκκλίνῃ εἰς ἀγρίων παθῶν κατηφόρους.

Τὰ ὅπλα τῆς ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἀμύνης ἀρκεσθέντα εἰς τὴν ἀπολύτρωσιν αὐτῶν οὐδαμῶς ἀναφέρεται ὅτι παρεξέτράπησαν εἰς διωγμοὺς ὠμότητων καὶ ἐκδικήσεων. Εἰς τοὺς τέως τυράννους ἀντὶ τῆς ἐξολοθρευσεως προσεφέρομεν τὴν ἰσότητά. Εἰς τοὺς σφαγεῖς τῶν πατέρων ἡμῶν, παρ' ὅλην τὴν πείραν τῆς αἰμοδόρου ψυχῆς τῶν, ἐχαίσαμεν τὴν ἀμνηστειάν. Ἐν ὅλῃ τῇ ἀνακτηθείσῃ γῇ ἀνέπαροι ἴστανται ἀκόμη οἱ μιναρέδες ἀφ' ὧν τσακίς ἤχησε τὸ κήρυγμα τῆς ἡμετέρας ἐξοντώσεως. Καὶ ἐξ ὅλων τῶν νικῶν τὰς ὁποίας κατηγάγομεν κατ' ἐχθρῶν θηριωδεστέρων τῆς υἱαίνης ἐξαιρετικῶς ἐναβρυνόμεθα διὰ τὴν νίκην τῆς εὐγενείας καὶ τῆς χάριτος.

Ἐν ταῖς συγκρίσεσι τῆς ἑλληνικῆς καὶ τῆς βαρβάρου ψυχῆς, ὅς μετὰ τόσους αἰῶνας θὰ παρουσιάσῃ καὶ πάλιν ἡ ἱστορία, ποῖον αἶθριον φῶς ἐντεῦθεν, ποῖον ἐκεῖθεν σκότος τραγικόν!

Πόσαι ἐκεῖ ἀσχοποὶ κακουργίαι, πόσαι ὀργανώσεις ἀναίσχυντου ψευδολογίας, πόσα συστήματα ἐγκληματικῶν κατασκοπειῶν καὶ μαρτύρια ἀθῶων, πόσαι ἐνοπλοὶ ἀνανδρῖαι κατ' ἀόπλων, πόσος πόθος τοῦ κακοῦ διὰ μόνον τὸ κακόν! Καὶ ἐξ ἄλλου ποῖα ἡμέρωσις ἐδῶ καὶ ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ χριστιανικὴ ἀγάπη. Πόσος σεβασμὸς πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Πόση μεγαλοφροσύνη τῶν μικρῶν καὶ ἀσθενῶν, καθιστῶσα διὰ τῆς συγκρίσεως ἀκόμη ἀπεχθεστέραν τὴν εὐτέλειαν τῶν τέως ἰσχυρῶν καὶ μεγάλων!

Ἐάν διὰ τὴν Ἑλλάδα δὲν παραχθῇ ὠφέλειά τῆς ἄλλῃ ἐκ τῆς τιτανομαχίας τῶν ξένων, ἀρκετὴ πάλιν θὰ εἶναι ἡ ἀπὸ τῆς ξενομανίας ὀριστικὴ θεραπεία τῶν τέκνων τῆς.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ τρίτη

(Λουκ. ζ'. 11-16)

Κείμενον

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Ναὶν.¹ καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολὺς, ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο² τεθνηκὼς υἱὸς μονογενῆς³ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος εὐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· μὴ κλαῖε· καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ,⁴ οἱ δὲ βασιτάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπε· νεανίσκε, σοὶ λέγω·⁵ ἔγερσθι. καὶ ἀνεκάθισεν⁷ ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ἔλαβε δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες· ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται⁸ ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο⁹ ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

Σημειώσεις

1) Ναὶν πόλις τῆς Γαλιλαίας Ν. Α. καίμένη τῆς Ναζαρέτ, παρὰ τὸ Θαβάρ καὶ παρὰ τῇ Καπερναούμ. 2) Ἐξεκομίζετο = οἱ νεκροὶ ἐθάπτοντο ἔξω τῆς πόλεως. 3) Ὑἱὸς μονογενῆς = υἱὸς μόνος τῇ μητρὶ αὐτοῦ· ἥτις χήρα οὖσα εἶχε τοῦτον μόνον στήριγμα. 4) Ἦτο δὲ γυνὴ ἀγαπητὴ ἐν Ναὶν διότι λαὸς πολὺς, συμμεριζόμενος τὴν λύπην τῆς συνόδου τὴν κηδείαν. 5) Σοὶ λέγω = ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἐτίθεντο τὰ ὀστέα τοῦ θανόντος· εἶτα δὲ καὶ τὸ κιβώτιον ὁ ἀνοικτὸς ἐξήλθε κρᾶθῆναι. ἐν ᾧ τιθέμενοι οἱ νεκροὶ μετεφέροντο εἰς τὸν τάφον. 6) Ἐτίθεντο δὲ ἐν σαβάνοις καὶ ἡλειμμένοι μύραις, ἔχοντες ἀσκαπὴν τὴν ὄψιν. 7) Σοὶ λέγω = πρὸς σὲ ἀπευθύνω τὸν λόγον. 8) Ἐγὼ εἶπα = Ἐπὶ νεκρῶν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. 9) Ἄνεσεν καὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὸ ἄνω ἡμῶν τοῦ σώματος ὄρθεν. 8) Ἐγὼ εἶπα = Ἄνεσεν καὶ εἶναι μετὰ ἡμῶν. 9) Ἐπεσκέψατο = ἔλαβε πρόνοιαν ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΤΟ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ ΤΥΠΩΝ

Ἐκ τῆς πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς κεφ. β'. 16-21

«Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιοῦσθαι ἐν χριστῷ, εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ, ἀρὰ χριστοῦ ἁμαρτίας δίκαιος; Μὴ γένοιτο. Ταῦτα λέγει ἐν τῇ αὐρίῳ ἀναγινωσκόμενη περιτοπῇ τῆς πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς αὐτοῦ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τοὺς Ἰουδαίζοντας χριστιανούς, οἵτινες πᾶσαν τὴν πίστιν αὐτῶν περιόριζον εἰς μὴν σχεδὸν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διατάξεων τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

Οἱ Ἰουδαίζοντες χριστιανοὶ τῶν πρώτων ἐτῶν μὴ ἐνόησαν τὸ ἐλεύθερον καὶ ὕψιστον τοῦ χριστιανοῦ πνεύμα ἡξίου τὴν ἀκριβὴ τήρησιν τῶν τύπων, οἵτινες μόνον ὡς ἐξωτερικὴ ἐκδήλωσις τῶν ἐσωτερικῶν διαθέσεων τοῦ χριστιανοῦ εἶναι ὁπωσδήποτε ἀνεκτοὶ νὰ θεωρῶσι ὡς τὴν κατ' αὐτὸ οὐσίαν τῆς θεοσεβείας τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἐκτέλεσις νηστειῶν, καθαρισμῶν, συχνῶν καὶ παρατεταμένων προσευχῶν, τήρησις ἡμερῶν, αὐστηρεῖς μέχρι μωρίας καὶ βλάβης

τοῦ Θεοῦ. Ἐπιθυμῶ, λέγει ὁ Παῦλος, νὰ διδάσκῃς μετὰ κύριος τοὺς ὑπὸ τὴν πνευματικὴν σου ἐποπτεῖαν χριστιανούς, οἵτινες ἐπίστευσαν εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν, ὅπως λαμβάνωσι τὴν πρωτοβουλίαν ἀγαθῶν ἔργων. Εἶναι δὲ ἀπαραίτητα τὰ ἀγαθὰ ἔργα εἰς τοὺς χριστιανούς, καθόσον ἡ χριστιανικὴ πίστις εἶναι κατ' ἐξοχὴν πρακτικὴ, ἀποβλέπει δηλαδὴ εἰς τὴν μὲν ὁμοίαν ἠθικὴν χαρακτῆρων κατὰ Χριστὸν διὰ τῆς καθημερινῆς ἀσκήσεως ἐν τῇ ἀγαθοεργίᾳ ἀποφεύγουσα πᾶσαν συζητήσιν ἄγονον περὶ νόμων δογμάτων προκαλουμένην ὑπὸ ἀνοήτων ἀνθρώπων. Τοιαῦται συζητήσεις περὶ γενεαλογικῶν καὶ νόμων προεκαλύφθη ὑπὸ φανατικῶν Ἑβραίων ἐν Κρήτῃ εἰς ἃς ἐλαμβάνον μέρος χριστιανοί. Εἰς τοὺς αἰτοῦντας περ' ἡμῶν λόγον περὶ τῆς πίστεως, μὴς αἰρετικούς καὶ ἄλλους διεστραμμένους ἀνθρώπους, δυνάμεθα νὰ ὑποδεικνύωμεν αὐτοῖς τὰς θεμελιώδεις δογματικὰς καὶ ἠθικὰς ἀληθείας καὶ νὰ προτρέπωμεν αὐτοὺς νὰ ἐξελέγχωσιν τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐν τῷ βίῳ. Ἐὰν δὲ ἐπιμένωσιν εἰς τὰς κακοδοξίας τῶν πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν αὐτούς, μὴ μεταδώσωσιν ἡμῖν ἐκ τοῦ διεστραμμένου πνεύματός τῶν. Διότι εἶναι ἀναμφήριστον, ὅτι τὸ ἐπὶ μακρὸν μετὰ ἀσθενῶν διαλέγεσθαι ἀμβλύνει τὴν συνειδήσιν μας. «Φθείρουσιν ἡμῶν χρηστὰ ὁμιλία κακὰ». Συνιστᾷ δὲ ὁ Παῦλος τῷ Τίμῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἐν Κρήτῃ χριστιανοῖς, ἵνα παρότρυνον πᾶσαν εὐκολίαν καὶ συνδρομὴν εἰς τοὺς συνεργάτας αὐτοῦ Ζηνᾶν καὶ Ἀπολλῶν, ἐξ οὗ διδασκόμεθα, ὅτι καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ συντρέχωμεν προθύμως τοὺς ἐργάτας τοῦ εὐαγγελίου παντός ἔργου ἀγαθοῦ, ἵνα καρπὸν φέρωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ ἐφ' ἡμῖν καὶ μὴ ὦμεν ἀκαρποὶ ὡς λέγει ὁ θεὸς Παῦλος. Οὕτω ὁ Παῦλος θίγων ζήτημα τῆς συζητήσεως περὶ τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν ἀποφαίνεται μετὰ θείου κύρους κατ' αὐτῶν, ὡς ἀνωφελῶν καὶ ματαίων καὶ πολλὰς ἐπιβλαβῶν. Διὸ καλὸν εἶναι οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοί, τοὺς ἐπιχειροῦντας νὰ διασείωσι τὴν πίστιν αὐτῶν ἀλλοδοξοῦς καὶ ἀπίστους νὰ παραπέμπωσι ἵνα λαμβάνωσι γνῶσιν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν χριστιανικῶν δογμάτων, πρὸς τοὺς πνευματικούς ἀρχοντας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς ἐπιστήμονας θεολόγους, οἱ ὅποιοι γινώσκουσι τοὺς λόγους τῆς πίστεώς μας καὶ εἶναι ἱκανοὶ νὰ δώσωσι λόγον παντὶ τῷ αἰτοῦντι. «Ὅ, τι συμβαίνει προκειμένου περὶ πᾶσαν τῶν λοιπῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν, δηλαδὴ ὅτι ὁ λόγος ζητεῖται οὐχὶ παρὰ τοῦ τυχόντος, ἀλλὰ παρὰ τῶν εἰδημόνων, οὕτω δὲον νὰ γίνηται προκειμένου καὶ περὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ἀλλ' ἐὰν δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐξέτασις τῶν λόγων ἐν τῇ χριστιανικῇ πίστει εἶναι ὅμως ἀπαραίτητον πάντες οἱ χριστιανοὶ πεπαιδευκαὶ μὴ νὰ ὦσι μεστοὶ ἔργων ἀγαθῶν, ἵνα διὰ τοῦ ἁγίου αὐτῶν βίου συντελῶσιν εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ

Τρία πούλακια κάθονται ψηλά στὸν Ἅγιον Πάτερ. Τὸ πρῶτον τὸ καλὺτερον μοιρολογεῖ καὶ λέει: —Πολλὴ μαυρίλα πλάκωσε ψηλὰ ἀπ' τὴν Τσουκαρέλα Μὴν εἶναι μαύρα πρόβατα, μὴν εἶναι μαύρα γίδια; —Δὲν εἶναι μαύρα πρόβατα, οὔτε καὶ μαύρα γίδια. Μόν' εἰν' ἀσκήρια Τσουκαρέλα πύργονται στὸ Σαράκο. Βρίσκουν τὰ σπῖτια ἔρημα, ταῖς πύργες ἀνοίγουν. Βάνουν φωτιά 'ς τὸν Ἅγιον Πάτερ καὶ καὶν' ὅλη τὴ χώρα. Ἰμὲρ Κουμπάρος φώναζεν ἀπὸ τὴν Παναγία. —Παιδιά! μὴν καίτε τὸ χωριό, μὴν καίτε τὰ βακούφια. Οἱ Βλάχοι τὸ μετάνιωσαν καὶ πίσω θὰ γυρίσουν. Βλάχοι! γυρίστε 'ς τὸ χωριὸ μὴ φεύγετε παρέκει.

Κι' ἀφίνετε τὰ σπῖτια σας καὶ τὰ βακούφια σας, Ἐμεῖς τὸ βίβ' ὁ ἀρπάξουμε τὰ σπῖτια χάριμά σας. —Τί λές, μωρὲ παληὰρδάνε, τί λές Ἰμὲρ Κουμπάρε; Οἱ Βλάχοι πάνε, ἐφύγαν, πάνε κατὰ τὸ Βάλτο, Κι' ὄντας ὅ' ἀλλάζουν οἱ καιροὶ θὲ νὰ γυρίσουν πίσω, Νὰ φτιάσουν ἄλλαις ἐκκλησίαις, νὰ χτίσουν ἄλλα σπῖτια.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΑΥΤΗΝ

Τακτικὸς ἀναγνώστης τῶν Πατρῶν ἐστειλεν ἡμῖν τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν.

«Μετὰ πολλῆς προσοχῆς ἀνέγνωσα τὰ περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μεταρρυθμίσεως δύο ἄρθρα τὰ νημοσιευθέντα εἰς τὰ Πατρία. Ἄν δὲ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν γράφω πρὸς ὑμᾶς, τὴν παρῶσιν μου, αἰτία εἶναι ὅτι τινὰ τῶν ἐν αὐτοῖς λεγομένων εἶτε διότι ἐλέγχθησαν συντομώτερον εἶτε διότι τὸ ζήτημα εἶναι πολὺ σπουδαῖον, δὲν ἠδυνήθην νὰ νοήσω ἀρκούντως. Τί νοεῖτε λ. χ. ὅταν λέγετε ὅτι πρέπει νὰ διεξάγῃται αἱ ἀκολουθίαι συντομώτερον καὶ οὕτω μὲν χρόνος διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου; Ἀρὰ γε προτείνετε νὰ περικοπῶσι καὶ ἀκριβεστέως τινὰ ἐκ τῆς θείας λειτουργίας; Ἐπειτα πῶς νοεῖτε ὅτι πρέπει νὰ γίνῃται ὑπὸ τοῦ ἱερέως κήρυγμα κατὰ τὰς ἄλλας ἱεροτελεστίας, οἷον κατὰ τοὺς γάμους, τὰς κηδείας καὶ λοιπὰ; Ἀρὰ γε προτείνετε, ἵνα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ ψάλλτης λέγωσι τὰ σήμερον ἐπιστήμῳ, μελωδοῦμένῳ ἐπιτροχάδην, ὅπως ὁμιλοῦμεν μετὰ ὑμῶν ἢ πῶς; Φαντασθῆτε, παρακαλῶ, τὸ Σὲ ὁμοῦμεν Σὲ εὐλογοῦμεν κτλ. ἢ τὸ Μετὰ φόβου Θεοῦ πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλλετε, ἢ τὸ Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε κτλ. ἢ τὸ Πᾶσα πνοὴ αἰνεῖ αὐτὸν τὸν Κύριον κλπ. κλπ., φαντασθῆτε, λέγω, ταῦτα νὰ λέγονται ἐπιτροχάδην ὡς καθημερινὸς καὶ συνήθης λόγος, καὶ εἰπέτε μου ἂν θὰ ἐκμανῇ τὴν προσήκουσαν ἐντύπωσιν, ἂν θὰ διήγειραν τὸ πρῶτον αἰσθηματὶ θὰ σὰς ἤμην ὑπόχρεως ἂν εὐηρεστεῖσθε νὰ ἐξηγηθῇτε σαφέστερον περὶ τῶν σπουδαιοτάτων τούτων ζητημάτων. Μετὰ τῆς προσηκούσης τιμῆς καὶ ἀγάπης...»

Ἀπαντῶν εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολήν τοῦ φίλου ἀναγνώστου τῶν Πατρῶν λέγω ὅτι τέκνον πιστὸν τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας καὶ ἔχον τὴν τιμὴν νὰ γράφω διὰ τὰ Πατρία δὲν ἠδυνάμην ποτε νὰ ἔλθω εἰς τὴν ἰδέαν νὰ περικοπῶσιν ὅσα οἱ θεοὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καθώρισαν τῆς θείας λειτουργίας. Ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπος τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, τοῦ αἰῶνος τῆς ταχείας δράσεως καὶ, κατὰ τὰ εἰρημένα, τῆς ἀναπτύξεως, τοῦ λόγου, τῆς ἀνάγκης ἐρμηνείας τῶν θείων διδασκμάτων, ὡς ἄνθρωπος τοιοῦτος δικαιοῦμαι, νομίζω, νὰ συμβουλευσῶ καὶ προτείνω, ἵνα ταῦτα συμφορῶσιν κατὰ τὸ ἐνὸν πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν χρόνων ἡμῶν. Βεβαίως θὰ λέγονται ἐπιστήμῳ καὶ μελωδικῶς πάντα ὅσα καὶ σήμερον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ δὲν εἶναι καμμία ἀνάγκη, νομίζω, νὰ διαρκῇ λ. χ. τὸ Δύναμις, Ἄγιος ὁ Θεός κλπ. δεκά ἢ καὶ δεκαπέντε λεπτὰ, οὐδὲ εἶναι ὀρθόν, νομίζω, νὰ καθήσῃ ὁ ἱερεὺς νὰ περιμένῃ τὸν ψάλλον νὰ τελειώσῃ τὸ ἔμμά του, καὶ οὕτω διὰ τῆς παρατεταμένης ταύτης ὀδῆς νὰ μὴ νοή τις καμμίαν λέξιν ἐκ τῶν λεγομένων. Περὶ τὴν τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ παρετήρησα ἐπανειλημμένως τὸ ἄτοπον τοῦτο· ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι ἐτι μεγαλύτερον ἀντελήρην τότε: ὅτι ἂν καὶ ἀπ' ἐσπέρας εἶχον τὸ Ἅγιον Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀναγνώσει εἰς τὰ Πατρία ἐν τούτοις δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀκούσω καὶ ἀντιληφθῶ καμμίαν σχεδὸν αὐτοῦ λέξιν. Τὸ ὅλον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἦτο ἐν ἄσμα! Νοεῖτε δὲ ἀκούθεν ὅτι καὶ ἡ ὅλη λειτουργία διήρκεσεν ὑπὲρ τὰς δύο ὥρας, ὅτι οἱ ἄνθρωποι

εἰσήρχοντο καὶ ἐξήρχοντο ἀδιακόπως, συνωμίλουν καὶ τὰ λοιπὰ συνήθη. Ταῦτα βλέπων ἐσκεπτόμην ὅτι τῶν ἐκκλησιαζομένων τούτων τοσούτων ἀνθρώπων οὐδεὶς θὰ ἐξήρχετο ἐκ τοῦ ναοῦ καλύτερος, ἠθικώτερος, χριστιανικώτερος. Καὶ ὅμως χάριν τούτου μεταβίνομεν εἰς τοὺς ναοὺς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦτο εἶδει νὰ σκοπῇ καὶ ἐπιτυχάνῃ ἡ Ἐκκλησία ὑπὲρ τῶν πιστῶν τέκνων αὐτῆς.

Σεβαστὸς φίλος καὶ τῶν πατρίων θεσμίῳν εὐλαβὴς τηρητὴς μεθ' οὗ διελεγόμην ἐπ' ἐσχάτων περὶ τῶν ζητημάτων τούτων, ἐξέφερε τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ, καλῶς μάλιστα ἐκτελουμένη, ἀνυψοῖ τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς τὸν Θεόν, μεταρρῶσιν τὴν ψυχὴν καὶ γεννᾷ αἰσθημα εὐσεβές· ὅτι δὲ τοῦτο καὶ εἰς πάντας τοὺς ἐκκλησιαζομένους εἶναι προσιτὸν καὶ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἔλκει καὶ ἡμερῶν καὶ ἐξευγενίζει καὶ εὐσεβεστέρους καθιστᾷ τοὺς πιστούς. Ταῦτα πάντα βεβαίως δύνανται νὰ εἶναι ἀληθῆ, ἀλλ' ἀρὰ γε εἶναι καὶ ἀρεκτά; Κατ' ἐμὴν πεποίθησιν οὐχὶ αἱ ἰδοὺ διατί.

Τὰ αἰσθηματὰ καὶ τὰ συναισθηματὰ, ὅσα γεννῶνται ἐν τῇ ψυχῇ ὑμῶν ἐκ τῆς ἀκρόασεως ἢ ἐκ τῆς θέας, ἐὰν μὴ ὁμακθῶσι καὶ μάλιστα στερεωθῶσι διὰ τῆς ἀναπτύξεως καὶ διδασκαλίας, ἐκβάλλονται ταχέως ὑπ' ἄλλων αἰσθημάτων καὶ συναισθημάτων, ἐξασθενοῦσι καὶ ἐξαφανίζονται. Τούναντίον ἡ γνῶσις ἢ διὰ τοῦ λόγου, διὰ τῆς διδασκαλίας ἐπιγινομένη ἡμῖν μένει. Ἀπηντῆσθε δύο ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι διὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῶν σὰς ἔκαμον ἐντύπων, ἀλλὰ δὲν ἐμάθετε τίνας εἶναι καὶ πῶς ὀνομάζονται. «Ὁ, λοιπὸν μετ' ὀλίγον νὰ συναντήσετε ἄλλους, θὰ ἔλθετε εἰς ἄλλας ἰδέας καὶ ἡ ἐντύπωσις τῶν δύο ἐκείνων ἀμυροῦται καὶ τέλος ἀφανίζεται. Ἀλλως θὰ εἶχε τὸ πρῶτον ἂν ἐμάνθανετε, τίνας εἶναι, πῶς ὀνομάζονται, τί θέλουν ἐδῶ κλπ. Ὅμοιος συναντήσατε τὴν κηδεῖαν ἀγνώστου ἀνθρώπου, ἐσκέφθητε πρὸς στιγμὴν τὸν θάνατον, ἀλλὰ ταχέως ἤλθετε εἰς τὸ ἔργον σας, καὶ ἄλλα νεώτερα συναισθηματὰ ἐξέβαλον τὸ τῆς θέας ἐκείνης. Ἄν ὅμως ἐμάνθανετε πᾶ κατὰ τὸν νεκρὸν, ποῖος ἦτο, πῶς ἀπέθανε, πόσα καὶ τίνα τέκνα κατέλιπε κλπ., ἡ ἐξαφάνισις δὲν θὰ ἦτο εὐκολα. Ἐὰν λοιπὸν ἂν ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνος ἀντὶ νὰ ψάλλῃ ἐπὶ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας τὸ Ἅγιον Εὐαγγέλιον ἀπήγγελλεν αὐτὸ ἐπιστήμῳ μὲν ἀλλὰ καὶ συντομώτερον, ἔπειτα δὲ δι' ὀλίγων ἀπλῶν λόγων ἐξέθετε τινὰς τῶν ἐν αὐτῷ μεγάλων ἠθικῶν ἀληθειῶν, οἱ πιστοὶ καὶ θὰ ἤκουον προσεκτικώτερον καὶ θὰ ἐξήρχοντο δεδιδυγμένοι ἀληθειῶν τινα, ἥτοι ἔχοντες οὐχὶ ἀσάφεις καὶ εὐεξάλειπτον αἰσθημα τῆς μουσικῆς, ἀλλὰ μόνιμον διδασκαλίαν, δικρκὲς μάθημα ἐκ τῶν θείων λόγων, τὸ ὅποῖον θὰ ἠδύναντο νὰ ἐφαρμοῦσιν εἰς τὸν βίον αὐτῶν, καὶ θὰ ἐγίνοντο οὕτω καλύτεροι ἠθικώτεροι, ἀληθεῖς Χριστιανοί.

Τὸ αὐτὸ θὰ συνέβαινεν, ἂν ὁ ἱερεὺς κατὰ τὴν φοδερὰν τῶν θανάτου ἐδίδασκε τοὺς ὑπολειπομένους ὅτι τοιαύτη ἦτο ἡ θέλησις τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Θεοῦ, ὅτι ἡμεῖς πάντες καθ' ἑκάστην ὁμολογοῦμεν ὅτι εἴμεθα πρόθυμοι νὰ ὑποταγῶμεν εἰς τὸ Ἅγιον Αὐτοῦ θέλημα λέγοντες: «Γεννηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς», ὅτι ἐν τῇ ἀπειρῇ σοφίᾳ καὶ παντοδυναμίᾳ Αὐτοῦ οὕτως ἠδύκλουν. ὅτι πάντοτε τὸ ἀγαθὸν ὑπὲρ τῶν τέκνων αὐτοῦ ἐργάζεται καὶ ἐπομένως καὶ ὅσα φρίνονται μεγάλα συμφορὰ δύναται νὰ μετατρέψῃ εἰς εὐεργετήματα ἂν τοιαῦτα τινα ἔλεγε, δὲν θὰ συνετέλει εἰς παρηγορίαν τῶν καταλειπομένων χηρῶν καὶ ὀρφανῶν; δὲν θὰ ὥπλιζεν αὐτοὺς διὰ πίστεως, ἵνα ὑπομείνωσι τὴν συμφορὰν ἀνθρωπίνως; Καὶ ἂν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γάμου ἀνεμίνυσκε τοὺς νυμφευμένους τίνας ἱερεὺς καὶ μεγάλως ὑποχρεώσεις ἀναλαμβάνουσιν

ἀπέναντι ἀλλήλων καὶ τῆς μελλούσης γενεᾶς, ἂν ἡρμήνευεν αὐτοῖς ὅτι βάσις καὶ θεμέλιον τῆς εὐδαιμονίας τοῦ οἴκου εἶναι ἡ ἀγάπη, ταύτης δὲ πάλιν ἡ ἀμοιβαία ἐκτίμησις τῶν συζύγων, ἔπειτα ἐδίδασκε πῶς τὸ μέγιστον τοῦτο ἀγαθόν, ἡ ἀμοιβαία αὕτη ἐκτίμησις, καὶ ἀποκτάται καὶ διατηρεῖται, ἀρὰ γε δὲν θὰ ἦσαν αἱ ἱεραὶ αὗται συμβουλαὶ ἀξιολογος ὁδηγὸς τῶν νυμφευομένων εἰς τὸν κατόπιν πολυκύμαντον βίον τῶν; Τοιοῦτον σεβαστὸς φίλε, φροντίζομαι τὸν ἱερέα τοῦ Ὑψίστου, ἥτοι ἀληθῆ ποιμένα τῶν λογικῶν προβάτων, συνετὸν σύμβουλον, εὐγενῆ παρήγορον, ἐπεικῆ συμφιλωτὴν, πάντοτε πρόθυμον λόγῳ καὶ ἔργῳ νὰ τρέξῃ. νὰ κοπιᾷ, νὰ ἐργασθῇ, νὰ διδάξῃ, νὰ φωτίσῃ ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ καταστήσῃ ἠθικώτερον, καλύτερον τὸ χριστιανικὸν πλήρωμα, τὸ ὅποῖον ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν ὁ Θεός. Τοιοῦτον δὲ περιμένει καὶ ἀπαιτεῖ αὐτὸν ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ ἡ ἐποχὴ ἡμῶν. παρὰ τῆς κυοφορουμένης ἐκκλησιαστικῆς μεταρρυθμίσεως, ἂν μέλλῃ ὄντως νὰ εἶναι ἐπωφελές. Τοῦτο ἐπίστανται βεβαίως οἱ ἐντεταλμένοι τὰ τῆς μεταρρυθμίσεως ταύτης.

Ὅτι δὲ ταῦτα δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ἱερεὺς διὰ τῆς τυπικῆς ἐκτελέσεως τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, ἀλλὰ μάλιστα πάντων διὰ τοῦ θεοῦ λόγου, διὰ τοῦ ἐκίστοτε κηρύγματος, καὶ τοῖς τυφλοῖς δῆλον.

ΑΠΟΣΠΑΣΘΗΣΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΒΟΝΑΠΑΡΤΗΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΣ

B'.

Ἰδιαζόντως δὲ σπουδαῖα εἶπιν αἱ μετὰ τῶν Μανιατῶν σχέσεις τοῦ Βοναπάρτου.

Ἐν ἐγγράφῳ τῆς 5 θερμηδὸρ ὁ Βοναπάρτης ἔγραψεν.

«Ἐνθυμούμαι ἀκόμη ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ Ἑλλάδι τὴν Σπάρτην καὶ τὰς Ἀθῆνας. Ἐγὼ ἤδη ἀνταποκρίσεις τινὰς μετὰ τῶν κυριωτέρων ἀρχηγῶν τοῦ τόπου, ἢ δ' Ἑλλὰς ἠδύναντο ἀξίολογα ν' ἀναγεννηθῇ ἐκ τῆς τέφρας τῆς.»

Ἀρ' ἐτέρου δ' ἀναφέρεται ὅτι ἐγένετο δεκτὴ μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης πρεσβεία, ἀποσταλθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Μανιατῶν, λαοῦ γ' ἡσίου ἀπογόνου τῶν Σπαρτιατῶν, ἠκατέχοντος τὴν Χερσόνησον, ἐνθα κεῖται τὸ ἀκρωτήριον τῶν Ταϊνάρων.»

Ὁ ἀρχηγὸς οὗτος εἶνε ἀναμφιβόλως, ὁ Τζανῆς Γρηγοράκης, βέης τῆς Μάνης, (1) ὅστις, καίτοι περιβεβλημένος τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν τοῦ τόπου του, ἀναιρεῖτο ἀδιαλείπτως τὴν ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ ἀπελευθέρωσιν ὅλης τῆς Πελοποννήσου. Ὅθεν οὐδεμίαν ἡμέλει περίστασιν, ὅπως παρὰ σκῆψιν μουσικὴν συνδρομὴν εἰς πᾶν κίνημα μέλλον νὰ παρενοχλήσῃ τοὺς Τούρκους. Ἐσχάτως εἶχεν ὑπαθάλψῃ τὰς ἀποπείρας τοῦ Λάμπρου Κατζίων, ἀρχηγοῦ ναυτικῆς τινος Ρωσικῆς μοίρας, πρὸς διέγερσιν τῶν Σπαρτιατῶν. Μετὰ δὲ τὴν παρὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἐγχειρήματος ἐκείνου, ὁ Γρηγοράκης ἐστρεψεν ἀλλοχρῶς τὰς βλέψεις καὶ τὰς ἐλπίδας αὐτοῦ. Ἐγράψε πρὸς τὸν Βοναπάρτην ἐπιστολήν εἰς Μιλάνον, ἣν διεπεμψε διὰ τινος τῶν υἱῶν του. Πλὴν ὁ νέος Βελζαδὲς ἀφίκετο, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Βοναπάρτης μάλλον ἀπῆσχολημένος ὑπὸ τοῦ πολέμου ἢ ὑπὸ διπλωματικῶν διαπραγματεύσεων, δὲν ἠδυνήθη νὰ δεχθῇ τὸν νέον Γρηγοράκην, ἀφῆντα τὴν ἐπιστολήν καὶ ἐπαναλαμβάνοντα ἄνευ ἀπαντήσεως. Τὴν ἀπάντησιν οὐχ ἤττον ταύτην διεπεμψεν ὁ Βο-

(1) Ο κ. Pisani (Revue d'histoire diplomatique, ἔτος Β' ἀρ. 2) ὑπέλαβεν ἐκ πλάνης, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀρχηγὸς ἦτο ἀρχηγὸς ληστῶν.

ναπάρτης τῷ Γρηγοράκη διὰ τοῦ Δήμου Στεφανόπολι, (1) καταγομένου ἐκ τῶν Μανικῶν τῶν καταφυγόντων εἰς Κροακίαν τῷ 1676. Ὁ Δήμος Στεφανόπολι, ὅστις ἦτο ἤδη γνωστός τῷ Βοναπάρτῃ, ἀρίσκειτο εἰς Μιλάνον ἐπιτετραμμένος ὑπὸ τοῦ Διευθυντηρίου ἀποστολὴν ἐπιστημονικὴν διὰ τὴν Ἑλλάδα. Μετέβη παρὰ τῷ ἀριστοκράτῃ, ὅστις ἐκράτησεν αὐτὸν εἰς τὸ γεῦμα. Ὁ Ὁγερῶ, ὁ Βερτιέ, μέλη τινὰ τῶν δύο Συμβουλίων καὶ τοῦ Διευθυντηρίου τῆς ἐνταύθην τῶν Ἀλπεων Δημοκρατίας, ἡ κυρία Βοναπάρτου καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς Εὐγένιος Βωαρναί ἦσαν μεταξὺ τῶν συνδαιτημόνων. Ὁλίγος ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ταξιδίου τοῦ Δήμου Στεφανόπολι. Ὁ Ὁγερῶ, ἐκφράσας τὴν εὐχὴν νὰ ἴδῃ τοὺς Ἕλληνας ἐλευθεροῦς, προσέθηκε:

—«Στρατηγέ, πρέπει νὰ ὑπάγωμεν μέχρις αὐτῶν, ὅπως ἀνασυστήσωμεν τὴν Δημοκρατίαν των.»

Ὁ Βοναπάρτης ἐμεινίσατο χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ.

—«Τὴν τῆς ἀνασυστάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,» εἶπεν ὁ Ὁγερῶ, πλὴν ἡ πρόποσις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ ἀκούοντες ψυχρῶς. Μετὰ τὸ γεῦμα, ὁ Βοναπάρτης ἔλαβε τὸν Δήμον ἰδιαιτέρως καὶ τὸν παρήγγειλε νὰ ἐξετάσῃ ἐπισταμένως τὴν κατὰστασιν τῶν Ἑλλήνων, τὰ ἀμυντικὰ αὐτῶν μέσα κ. τ. λ. Οὐδεμίαν ἐν τούτοις ὑπεδήλωσεν αὐτῷ θετικὴν πρόθεσιν, ὅπως συνδράμῃ αὐτοῦς.

«—Ἰσως, θὰ ἴδω, δὲν ἤλθεν ἀκόμη ὁ καρό», εἶπεν ἐπανειλημμένως.

«Ἐν τούτοις, οὐδὲν ἀποδεικνύει—παρατηρεῖ ἡ κυρία Belloc—ὅτι ὁ Βοναπάρτης ἐσκέπτετο τότε σπουδαίως περὶ κατακρήσεως τῆς Ἑλλάδος. Ἐπιμεληταί, ἀποσταλέντες εἰς Κέρκυραν, εἶχον ὁταγὴν νὰ συναβροίσωσιν ἐκεῖ ἐφόδια παντοειδῆ, ἀξιωματικοὶ δὲ τοῦ μηχανικοῦ καὶ τοῦ πυροβολικοῦ, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρεται ὁ Στρατηγὸς Φιά, ἐποπογράφουν τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Σερβίαν. Δὲν φαίνεται ἐν τούτοις, ὅτι ὁ Στρατηγὸς Φιά εἶχε ἐπιτραπὴν εἰδικὴν ἀποστολὴν περὶ Ἑλλάδος· μόνον διήλθιν αὐτῇ, μεταβαίνων εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Στρατηγὸς Τρουβλὲν διέτριψεν ἐν αὐτῇ πλείοντον. Ὁ Βοναπάρτης εἶδε πρὸς πάντας διαταγὰς, ὅπως ὑποβίβλωσιν αὐτῷ ἐκθέσεις περὶ τῶν ὁσων ἴδῃ ἡ ἀκούρη καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μικροτέρῳ χωρίῳ τῆς Ἑλλάδος. Οὐδὲν δύναμαι νὰ εἶπω περὶ τῆς κρ. σεις, ἣν ἐξήγγειλε ὁ Στρατηγὸς Φιά περὶ τοῦ τόπου καὶ τῶν κατοίκων. Ὅτε ἤρχισα τὸ βιβλίον μου, ἐσκόπουν νὰ ζητήσω παρ' αὐτοῦ πληροφορίας περὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τοῦ βίου του, πρὶν ἢ δυνῇ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν σκοπὸν μου, ἀπέλωσεν αὐτὸν ἡ Γαλλία.»

Μεταχειριζόμενος τὸν Δήμον Στεφανόπολι ὁ Βοναπάρτης ἐφαίνετο ἐπωφελοῦμενος ἀπλῶς τῆς τύχης, ἥτις παρεῖχεν αὐτῷ τὴν ἀυκαίριαν ν' ἀρυσθῇ μίαν ἐπὶ πλέον μαρτυρίαν

(1) Ἦνεν τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα Στεφανόπουλος, ἑξῆς ἑταλισθὲν.

περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος· πλὴν ἴσως ἡ αὕτη ἦτο προπαρασκευασμένη, διότι ἐν τινι πρὸς τὸ Διευθυντήριον ἐπιστολῇ εἶχεν ὑπὸ πινυλῇ τοῦ σχεδίου, ὅπως ἀπησχολεῖ:

«Ὅτε κατὰ τὴν εἰς Ἰταλίαν ἐκστρατεῖαν μου ἐφθασα εἰς τὰ ῥαλία τῆς Ἀδριατικῆς, ἔγραψα πρὸς τὸ Διευθυντήριον, ὅτι «ὕπ' ὅψει τὸ Βασίλειον τοῦ Ἀλεξάνδρου. Βροδύτερον συνδέσσει μετὰ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, ὅτε δ' ἐγένετο ἡ κατάληψις τῆς Κέρκυρας, θὰ εὐρέθησαν ἐκεῖ ἐφόδια καὶ ἀποσκευαὶ πλήρεις διὰ 340 μέχρις 50 χιλιάδων. Τῇ διαταγῇ μου, εἶχον γραφῇ οἱ καὶ τῆς Σερβίας, Ἀλβανίας, Μακεδονίας κτλ. κτλ.»

«Ἡ Ἑλλάς, ἡ τοῦλάχιστον ἡ Πελοπόννησος, πρέπει νὰ γίνῃ ὁ κλῆρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Δυναμείας, ἥτις ὁ ἀποκτείνῃ τὴν γυπτον. Ἐπρεπε νὰ γίνῃ ὁ ἡμέτερος κλῆρος... Εἴτα δὲ πρὸς βορρᾶν, ἐν Βασίλειον ἀνεξαρτήτων ἡ Κωνσταντινούπολις μετὰ τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῆς, ἵνα χρησιμεύῃ φραγμὸς κατὰ τῆς Ρωσικῆς δυνάμεως.»

Ἐν τῇ Ἀγίῃ Ελένη, ἔγραψεν ὁ αὐτοκράτωρ καὶ τῷ

«Ἡ Ἑλλάς ἀναμένει ἐλευθερωτῇ! Θὰ ἦτο ὠραῖος στέφανος ὅς ἡ ἐγγράφη οὗτος τὸ ὄνομα τοῦ ἐς αἰεὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων Ὁμήρου, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἐπαμεινώνδα! Ἰσως δὲν μακρὰν.»

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΟΣ

Τί ἔγραψαν οἱ ξένοι.

Ὁλος ὁ κόσμος εἶναι ὀφειλέτης εἰς τὴν Ἑλλάδα τοῦ ρελθόντος διὰ τὰ μεγαλοουργήματά της, διὰ τὴν φιλοφιλίας, τὰς τέχνας της, τὴν πολιτικὴν της ἐπιστήμην καὶ φιλοδοξίαν της. Ὡς κληρονόμος τῆς Ἑλλάδος τοῦ περὶ θόντος, τὸ σημερινὸν Ἑλληνικὸν ἔθνος ἔχω πλήρη βαύτητα ὅτι θὰ συνεισφέρῃ ἐμπροσθέντως εἰς τὴν π. τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς, εἰς τρόπον ὅς ἐπιδικώμενος τελικὸς σκοπὸς ἐνὸς ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ νὰ ἀργήσῃ νὰ πραγματοποιηθῇ.

Garret Drappers

Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Κ. Ν. Κέρκυραν. Π. Θ. Ἀθῆνας. Σ. Ι. Κ. Ἄννιν. Ἡ ἀποστολὴ ἤρκατο ἀλλὰ δι' ἀποκώφειαν ἀπὸ τῆς Ἑννοσῆς πόση χρειάζεται φειδῶν. Ν. Μ. Τεργέστην. Δ. Κ. Ἄϊρον. Φ. Κ. Ἀθῆνας. Ἡ πρόστασις συμπίπτει μετὰ παλαιὸν σχέδιον τοῦ ὁποίου αἱ περιστάσεις κατεῖχον ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ 1912 - 1913

Εἰδοποιήσις ἐνδιαφέρονσα τὰς Κυρίας

Ἡ παρακαταθήκη τῶν καλλιτεχνικῶν μεταλλίων τῶν ἐνδιαφερόντων τὰς ἀξιότιμους κυρίας, ὅσαι ἐπιμήθησαν διὰ μεταλλίων τῶν πολέμων, ὅσημέραι εἰσαγγεσθῶσι, λόγῳ δὲ τῆς καταστάσεως οὐδεμίαν ἐλπίς περὶ νέας προμηθείας ὑπάρχει. Συνεπῶς αἱ ἐνδιαφερόμεναι ἔς σπεύσωσι νὰ ἐφοδιασθῶσι διὰ τοιούτων πρὶν ἢ ἐξαντληθῶσι τελείως.

Γνωστοποιῶ ἐπίσης εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅτι πολοῦνται παρ' ἐμοὶ καὶ σχετικὰ διασημὰ τῶν τε μεταλλίων καὶ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτήρος, εἰς λίαν συμφερόμεναι τιμὰς.

Ξενοφὼν Ἀρβανιτίδης

Στὰ Ἀρκακίου ἀρ. 1.

Ἐξεδόθησαν

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Κομψὸς τόμος ἐξ ὑπερτρακοσίων σελίδων. Περιέχει ὅλον τὸν πλοῦτον τῆς δημοτικῆς ποιήσεως, εἰς ἐκλεκτὰς καὶ ἀρίστας παραλλαγὰς τῶν ᾠμάτων, με συντόμους ἐρμηνευτικὰς σημειώσεις. Τιμὰται δρ. 4. Εἰς πολυτελεῖ ἑκδόσιν δρ. 6. Διὰ τὴν ταχυδρομικὴν ἀποστολὴν λ. 30. Εὐρίσκειται παρὰ τῷ ἐκδότῃ καὶ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις βιβλιοπώλαις.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΣ ΤΗΣ Β. ΑΥΓΗΣ
ΜΙΧ. Χ. ΑΡΝΙΩΤΗΣ
Κατάστημα Ὁδ. Πραξιτέλους 42
Ἐργοστάσιον Ὁδ. Χ. Τρικούπη 77

ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ
ΤΟ ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ

ΣΤΟΛΟΥ
ΚΑΙ ΤΩΝ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Κερδίζουν ἀριθμοὶ 2,000.

Κίρη κληρώσεως 200,000.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΝΑΤΟΛΗ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Πλατεῖα Συντάγματος

Ἑταιρικὸν κεφάλαιον 2,000,000

Ἀδελφάται 20,000,000

πραγματοποιουμένηται

Πάντες οἱ συνδυασμοὶ ἀσφαλείων ζωῆς Ζητήσατε τὰ ἐπεξηγηματικὰ βιβλίον Ἑταιρείας.